Memo

Aan: Duco, Thea en Sjoukje

Van: 5.1, 2, e

CC: 5.1, 2, e

Datum: 19 mei 2023

Betreft: Subsidie/Inkoop masterplannen/aanpak

Achtergrond en aanleiding

Het gemengde karakter in de uitvoering van de masterplannen en de aanpak (overheid, niet-overheid organisaties, bewoners) zorgt voor onduidelijkheden in het aanwenden van gemeentelijk middelen. Er is onvoldoende bekendheid met inkoop- en aanbestedingsregels van de Gemeente Amsterdam en – in dit geval – onbekendheid met de regels en proces rondom in het inzetten van gelden via het instrument subsidies. Niet alleen kan dit leiden tot onrechtmatigheid (in potentie 80 miljoen, inclusief de regiodeal), we zien ook het risico van de onwenselijke situatie waarin een activiteit in het ene Masterplan/Aanpak ingekocht wordt, en in het andere Masterplan/Aanpak gesubsidieerd.

Mijn persoonlijke wens is tevens om ook de regiodeal te betrekken in deze opzet en gebruik te laten maken van het (nieuwe) kader.

Daarnaast speelt handelingsperspectief een rol. Men wil terecht snel en slagvaardig handelen, echter mag dat niet ten koste gaan van de zorgvuldigheid waarop wij moeten omgaan met maatschappelijk geld.

Om deze redenen worden in deze korte en hopelijk handzame notitie richtlijnen gegeven hoe om te gaan met de inzet van middelen via subsidies. Daarnaast geven wij aan het eind een handreiking voor het oplossen van de huidige knelpunten.

Het gebruik van subsidies

De Gemeente Amsterdam regelt haar subsidies via een verordening, de Algemene Subsidieverordening Amsterdam of ASA. Wij geven subsidiegeld uit via zogenoemde ‘nadere regelingen op de verordening’, dit zijn de ons bekend subsidieregelingen. In elke subsidieregeling wordt precies omschreven voor welke activiteit(en) de subsidie wordt verstrekt, en onder welke aanvullende voorwaarden (aanvullend op de ASA).

Rechtspersonen (organisaties) en natuurlijke personen (burgers) mogen subsidie aanvragen, en het aanvragen van subsidies staat dan open voor alle rechtspersonen en burgers die aan de voorwaarden voldoen. Dit totdat het subsidieplafond is bereikt, ofwel via

‘wie het eerst komt eerst maalt’, of via een weging van alle aanvragen en daaropvolgende toewijzing.

Voor het structureel goed regelen van de inzet van subsidies in Masterplannen/aanpak valt te denken aan één regeling voor alle drie de gebieden. In de regeling wordt dan verwezen naar de afzonderlijke beleidskaders (Masterplannen/aanpak).

Do’s en dont’s voor subsidies

- Om een subsidieregeling te kunnen opstellen moet er een beleidskader zijn; hier staan de activiteiten beschreven die geheel of gedeeltelijk worden overgenomen in de subsidieregeling. Zonder beleid wordt de toewijzing of afwijzing van subsidie willekeurig en dat staat de wet niet toe. Mits voldoende concreet kan een Masterplan het beleidskader zijn .
- Het opstellen van een subsidieregeling wordt gedaan door de beleidsdirectie – hier de masterplan organisatie – onder voortdurende afstemming met het subsidiebureau en de subsidiejuristen. Houd rekening met een doorlooptijd van minimaal8 weken voordat de subsidie aanvraagbaar is (dat is inclusief college besluit en publicatie).
- Iedereen die voldoet aan de voorwaarden mag aanvragen en heeft een gelijke kans op de subsidie. **Je mag dus niet aan de voorkant afspraken maken met partijen die de subsidie gaan krijgen!**
- Zoals al in het begin is gemeld is het niet de bedoeling dat een soortgelijke activiteit in het ene stadsdeel ingekocht wordt, en in een ander stadsdeel onder een subsidieregeling valt.
- Het college heeft recent nieuw subsidie beleid vastgesteld. Onder meer heeft het de voorkeur om subsidie meerjarig te verstrekken. Dit scheelt de aanvrager en de organisatie het werk van jaarlijks aanvragen, toetsen, vaststellen, verantwoorden. Maak daar waar mogelijk gebruik van.

Handreiking huidige knelpunten

De afgelopen tijden is een patroon duidelijk geworden: vanuit de Masterplannen/Aanpak komt er een acute vraag bij het subsidiebureau om via een subsidieregeling geld in te zetten. Dat geld moet eigenlijk al vandaag naar de ontvanger, én bovendien is vaak al duidelijk welke partij of partijen het moeten ontvangen. Voor de goede orde – en lees het bovenstaande er op na – dit kan dus niet.

Voorheen bestond de mogelijkheid om direct op de ASA subsidie te verlenen om middelen snel in te zetten. De rechter heeft hier echter een streep door gezet omdat de op grond van de Awb vereiste omschrijving van de activiteiten waarvoor subsidie kan worden verleend onvoldoende duidelijk is in de ASA. Wat dus klip en klaar in de nadere regeling moet worden opgenomen zijn de subsidiabele activiteiten.

Er zijn drie uitzonderingen[1] waarop je onder de eis van de wettelijke grondslag kunt uitkomen en kunt subsidiëren: via een begrotingspostsubsidie, via een incidentele subsidie, en in afwachting van de totstandkoming van een wettelijk voorschrift gedurende ten hoogste één jaar.

Een begrotingspostsubsidie vereist één unieke ontvanger en activiteit (denk aan Artis, OBA), het Masterplan voldoet hier niet aan. Een incidentele subsidie kan worden verleend als er echt sprake is van één unieke gebeurtenis, echt incidenteel dus. De Masterplan activiteiten lopen vele jaren en voldoen dus hier ook niet aan.

[1] Feitelijk 4 uitzonderingen als je ook Europees vastgestelde programma’s meeneemt

Wat wel kan is dat wij gaan verlenen in afwachting van de totstandkoming van een definitieve regeling die de Masterplan/aanpak subsidiëring regelt. Via deze route kan subsidie verleend worden in het kader van de Masterplannen/aanpak. In de beschikking komt dan te staan voor welke activiteiten de subsidie verleend wordt. De gemeentelijke organisatie verbonden aan de Masterplannen/aanpak verplicht zich hiermee wel om binnen één jaar een adequate subsidieregeling operationeel te hebben die de subsidiëring van de Masterplan/aanpak activiteiten rechtmatig regelt.

Om dit te realiseren hebben we een projectleider nodig en een opdracht van jullie. De opdracht van jullie is noodzakelijk ivm de onderlinge afhankelijkheid van de drie stadsdelen op dit thema.

Het zal een pittig klus zijn om alle kikkers in de kruiwagen te houden. Wij denken dat er een projectleider voor 24 uur per week nodig is met de volgende competenties met een goed aanspreekbare projectgroep.

Dus:

- strategische senior

- met kennis van subsidies

- met bestuurlijke ervaring/ ervaring met werken in complexe ambtelijke en bestuurlijke context. De regeling moet worden afgestemd met de GMT leden verantwoordelijk voor de masterplannen/aanpak en de regeling moet ook worden afgestemd met meerdere betrokken wethouders en stadsdeelbestuurders.

- projectteam met 1 aanspreekpunt per stadsdeel, afstemming met directies en andere aanspreekpunten. Daarnaast moet er capaciteit bij DJZ en DMC zijn om op de regeling te adviseren.

Als er een ervaren collega aan de slag kan dan kan er best snel wat liggen. Dit betekent wel dat de volledige projectgroep inrichting voor de zomer gerealiseerd moet zijn en de analyse op de masterplannen/aanpak gedaan is. Dan kan er in Q3 gewerkt worden aan de regeling en besluitvorming in Q3/Q4 plaatsvinden en hebben we hier de komende vier jaar minder werk aan.

Financiering is voor mij nog een vraagteken, maar dit is een klus waar we waarschijnlijk niet aan ontkomen.

Doorgesproken met SIS (incl juristen) DMC en ‘het Midden”. Stadsdeel directeur ZO is op de hoogte. Stadsdeel directeur NW nog niet kunnen spreken.